

Verkennde nota

Er is een toekomst voor de Vlaamse visserij in 2030

Brussel, 29 september 2017

Foto: ILVO (Christian Vanden Berghe)

De Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij adviseert de beleidsmakers, in hoofdzaak de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement, over landbouw en visserij in de brede zin van het woord. De adviezen, zoals vastgesteld door de belanghebbenden vertegenwoordigd in de adviesraad, passen in een gedragen politieke besluitvorming.

Nummer: 2017-12

Contactpersoon: Dirk Van Guyze – dvgyuze@serv.be

Inhoud

Inhoud	3
Inleiding	4
Situering	5
1 Toekomst visserij: bestaande projecten	5
1.1 Vistraject, duurzaamheidsstraject naar 2020	5
1.2 Toekomstverkenning visserij van de SALV	6
1.3 Ruimtelijke planning op zee	7
1.3.1 België	7
1.3.2 Andere EU-lidstaten en omliggende landen	10
2 De visserijsector omvat een zeezijde en een landzijde met diverse actoren	10
3 SWOT-analyse	11
Toekomstvisie 2030	13

Inleiding

Tijdens discussies in de Technische Werkcommissie Visserij (TWV) van de SALV kwam de voorbije jaren tot uiting dat de Vlaamse visserij met een aantal cruciale problemen worstelt die het overleven van de sector op middellange termijn compromitteren. Het SALV-secretariaat kreeg de opdracht om de problematiek te bestuderen en uit te werken.

Zo werd op 4 februari 2016 een toekomstverkenning neergelegd voor de Vlaamse visserij, gebaseerd op een 15-tal interviews met experts uit de sector en de overheid. Deze toekomstverkenning geeft de problematiek van de opvolging en nood aan meer lokale verankering in de Vlaamse visserij weer en formuleerde conclusies vanuit 8 invalshoeken.

De TWV besliste om de voortgang vanuit de 8 invalshoeken voortaan te gaan monitoren. Veel van deze punten worden bijvoorbeeld uitgevoerd in de verschillende werkgroepen onder het Convenant/Vistraject, waarin ook leden van de TWV participeren. Een stand van zaken over de uitvoering bij deze 8 invalshoeken werd een vast punt op de agenda van de TWV.

Begin 2017 werd in de schoot van de TWV aangegeven dat monitoring niet voldoende is en dat er daarenboven nood is aan een meer globale visie voor de ganse sector op middellange en langere termijn, verder bouwend op hetgeen reeds beschikbaar is.

Er werd besloten hiervoor binnen de TWV een ad hoc werkgroep met een beperkte samenstelling op te richten, en dat met het oog op het opmaken van een verkennende nota. De Rederscentrale, de Vlaamse Visveiling, het Maritiem Instituut Mercator en de Belgische groepering van de Visindustrie gaven aan hier deel van te willen uitmaken. De werkgroep kwam bijeen op 17 februari, 24 maart, 9 juni 2017 en 11 september 2017.

Het voorliggende resultaat, een verkennende nota waarin een toekomstvisie 2030 vervat zit voor de Vlaamse visserij, werd besproken en goedgekeurd tijdens de TWV-zitting van 21 september 2017. Het werkstuk werd vervolgens door de SALV zonder verdere inhoudelijke discussie bekrachtigd op 29 september 2017.

Hendrik Vandamme

Voorzitter SALV

Emiel Brouckaert

Voorzitter TWV

Situering

1 Toekomst visserij: bestaande projecten

1.1 Vistraject, duurzaamheidstraject naar 2020

Op 30 augustus 2011 ondertekenden toenmalig minister-president Kris Peeters, Natuurpunt, de Rederscentrale, het Instituut voor Landbouw- en Visserijonderzoek (ILVO) en het departement Landbouw en Visserij het Convenant 'Naar een duurzame Vlaamse visserij'. Daarin werden de krijtlijnen vastgelegd voor de transitie naar een duurzame visserij. Deze krijtlijnen werden uitgeschreven in het rapport Vistraject (februari 2015). Op 23 juni 2015 ondertekenden minister Joke Schauvliege, Natuurpunt, de Rederscentrale, ILVO, het departement Landbouw en Visserij en de provincie West-Vlaanderen vervolgens het Convenant 'Visserij verduurzaamt', waarin wordt gefocust op de uitvoering van de 7 hoofddoelen uit het Vistraject.

Het is de bedoeling van het Vistraject om de transitie naar een duurzame visserij in 2020 te ondersteunen. De centrale vraag daarbij is 'Hoe moet de Belgische visserij eruit zien in 2020'? Daarbij worden de 7 hoofdlijnen weergegeven van het beoogde transitieproces in de visserijsector.

- **De Vlaamse visserij draagt ertoe bij dat alle commerciële visbestanden zich bevinden binnen veilige grenzen.** Door een duurzaam beheer van de visbestanden zal er op lange termijn stabiele visvangst mogelijk zijn die vissers met minder inspanning kunnen binnenhalen, waardoor de brandstofuitgaven dalen en koolstofemissies verminderen. Bovendien zal een betere vangstsamenstelling met grotere exemplaren kunnen bijdragen tot hogere marktprijzen.
- **De vissersvloot heeft een minimale impact op het ecosysteem.** De zoektocht naar duurzame visserijtechnieken die een minimale impact hebben op het milieu en de selectiviteit van de vangsten vergroot, wordt verder gezet. Ook de indirecte negatieve impact op de waterkwaliteit en luchtkwaliteit wordt daarin meegenomen.
- **Natuur op zee wordt beschermd.** Vissers en natuurbeschermers zorgen samen voor natuurgebieden in zee. Vissers in opleiding leren over de werking van het ecosysteem, Natura 2000 en beschermde diersoorten, zodat er meer begrip ontstaat voor de noodzakelijke beschermingsmaatregelen.
- **Rederijen zijn economisch rendabel.** Economisch rendabele rederijen vormen een stevige basis om te investeren in ecologische en sociale doelen. Door de inzet van alternatieve technieken aan boord en aan het vistuig stijgt de rendabiliteit. Informatiecampagnes en certificaten tonen consumenten de weg naar duurzame vis.
- **Kleinschalige en kustvisserij.** De lokale kleinschalige en kustvisserij kent een aparte problematiek die een specifieke aanpak nodig heeft doordat hun bereik weg van de thuishaven veel beperkter is en hun mogelijke visgronden meestal gedeeld moeten worden met andere activiteiten op zee en of natuurbescherming.
- **Een sociaalverantwoorde visserij.** De vissers zijn tevreden over hun job, hun verloning en werken in veilige werkomstandigheden.

- **De nieuwe vissers.** Een job als visser is opnieuw in trek bij jongeren. De nieuwe generatie vissers wordt binnen een brede maritieme opleiding opgeleid tot 'guardians of the sea' en vaardige ondernemers, zodat zij goed voorbereid aan hun toekomst als visser te starten.

In 4 werkgroepen (Beleid, Kust, Vernieuwing en Visserij) komen alle betrokkenen uit de sector regelmatig samen om de acties uit 'Vistraject' uit te voeren. Tijdens een jaarlijkse bijeenkomst van de klankbordgroep komen alle werkgroepen, stakeholders en de taskforce (die verantwoordelijk is voor de coördinatie) bijeen om de globale vooruitgang te meten.

Bij het Vistraject kunnen vier kanttekeningen geplaatst worden:

- Niet alle TWV-leden waren betrokken bij de opmaak van het Vistraject.
- Het traject lijkt vooral gericht op de aanbodzijde (of zeezijde, zie hoofdstuk 2). Het Vistraject maakt bijvoorbeeld geen melding van 'thuishavens', gaat niet diep in op de landzijde...
- Het Vistraject is een korte termijn oefening, de tijdshorizon is zeer nabij, namelijk 2020.
- De TWV/SALV stelt vast dat er geen duidelijk overzicht beschikbaar is van de voortgang van het traject zodat het moeilijk is om de resultaten en realisaties op te volgen.

1.2 Toekomstverkenning visserij van de SALV

In dit document wordt de socio-economische kijk op de duurzaamheid centraal geplaatst, zonder daarbij de ecologische randvoorwaarden in vraag te stellen. Het SALV-secretariaat bouwde het kennisdocument op rond een 15-tal interviews met experts uit de visserijsector, op vraag van de TWV. De TWV stelde dat er 2 cruciale problemen zijn die de sector op middellange termijn compromitteren: het gebrek aan instroom in de sector en de Vlaamse verankering van de visserijsector.

Uit diepteinterviews met spraakmakende experts kwamen 8 invalshoeken naar voren waarmee de probleemstelling geduid en aangepakt kan worden: financiering, bemanning, imago, administratie, quota, vistechnieken, visserijgemeenschap en ketenwerking. Elk onderdeel werd uitgewerkt in vaststellingen uit de literatuur, vaststellingen uit de interviews en oplossingsrichtingen uit de interviews. De weergave van de stellingen die tijdens de interviews geponeerd werden, binden de SALV niet.

In dit document wijst de Raad op de complexiteit van de problematiek en wenst de Raad de inzichten verkregen uit de interviews te delen met alle betrokkenen. Daarnaast vormt dit document voor de Raad een basis voor verder advieswerk.

De conclusies vanuit de 8 invalshoeken werden onderschreven door de TWV en de SALV:

- Naast de klassieke zijn er alternatieve **financieringsvormen** nodig;
- **Bemanning:** Neem maatregelen om jongeren aan te trekken en actieve vissers in de sector te houden;
- **Imago:** voer een goed PR-beleid;
- Vereenvoudig de **administratieve lasten**;
- Optimaliseer het Vlaams **quotumbeheer**;
- Durf te experimenteren met alternatieve **vistechnieken**;

- Erken het belang van een **visserijgemeenschap**;
- Creëer een **sterke keten**, maak goede afspraken.

Het document werd positief onthaald door de leden van de Commissie Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid in het Vlaams Parlement.

De TWV besliste om de voortgang vanuit de 8 invalshoeken voortaan te gaan monitoren. Veel van deze punten worden bijvoorbeeld uitgevoerd in de verschillende werkgroepen onder het Convenant/Vistraject, waarin ook leden van de TWV participeren (zie hoofdstuk 1.1). Een stand van zaken over deze 8 invalshoeken werd een vast punt op de agenda van de TWV. Zo behoudt de TWV een 'helicopterview'.

1.3 Ruimtelijke planning op zee

1.3.1 België

- Ontwikkeling lange termijnvisie Noordzee 2050

Op 14 december 2016 werd door staatssecretaris Philippe De Backer in Zeebrugge het startschot gegeven voor een visie over hoe de Noordzee in de toekomst beheerd zou moeten worden. Daarbij is het de bedoeling een langetermijnvisie Noordzee 2050 te ontwikkelen.

Dergelijke visie omvat niet alleen de traditionele gebruiken van de Noordzee, zoals visserij, scheepvaart en zandwinning. Ook de bescherming van natuurwaarden en onroerend erfgoed binnen een bredere context van een optimaal ruimtelijk beleid komt daarbij aan bod. De bedoeling van het plan is om een evenwicht te vinden tussen mens en natuur, rekening houdend met de biodiversiteit van de Noordzee.

Voor het opmaken van een lange termijn visie wordt uitgegaan van de resultaten die verkregen worden via 3 werkgroepen: 'natuurlijkheid en kijk op de biorijkdom van de zee', 'blauwe economie en innovatie' en 'meervoudig ruimtegebruik'. Een aantal TWV-leden zijn vertegenwoordigd in de werkgroepen (Rederscentrale, Vlaamse Visveiling, Natuurpunt).

Uit deze werkgroepen zal een gemeenschappelijke visie gedestilleerd worden over hoe de Noordzee er in 2050 moet uitzien en functioneren. De vooropgestelde timing voor het neerleggen van een visiedocument is eind 2017.

Het uiteindelijke beleidsdocument is een richtinggevend document dat als bijlage zal opgenomen worden bij het nieuwe Marien Ruimtelijk Plan (MRP 2020-2026)¹.

Tijdens de 'Kick off' werd weinig aandacht besteed aan visserij. De Raad is van mening dat het ook noodzakelijk is om het belang van de visserijsector blijvend in de verf te zetten.

- Marien Ruimtelijk Plan 2020-2026

Elke 6 jaar wordt een plan opgemaakt dat het Belgische deel van de Noordzee ruimtelijk organiseert.

¹ Zie ook de [algemene beleidsnota 2016-2017](#) van de staatssecretaris

Onderstaande figuur geeft een overzicht van de verschillende gebruiksdoeleinden van het Belgisch deel van de Noordzee zoals bepaald in het huidige Marien Ruimtelijk Plan (2014-2020).

Figuur 1: overzichtskaart uit de brochure “Er beweegt wat op zee...” Een Marien Ruimtelijk Plan voor de Noordzee (2014-2020)

Het Marien Ruimtelijk Plan 2020-2026 kan gezien worden als een deel van de visie over het Belgisch deel van de Noordzee richting 2050. Uit figuur 1 blijkt dat er zeer veel belanghebbenden betrokken zijn. Het belang van de zeevisserij mag daarbij niet uit het oog worden verloren.

De evaluatie van het huidige MRP door de stakeholders en het brede publiek is een doorlopend proces, doorweven met het herzieningsproces voor de periode 2020-2026. Er is geen tussentijdse evaluatie of verslag met betrekking tot de werking van het huidige MRP voorzien.

▀ Natura 2000

Het Natura 2000 is een netwerk van beschermde natuurgebieden in de Europese Unie. Het Europese Natura 2000-netwerk strekt zich uit over 18% van de oppervlakte van de lidstaten en over 9% van de territoriale wateren. Volgens de Europese Commissie gaat het om het grootste gecoördineerde netwerk van beschermde gebieden ter wereld.

De beschermde gebieden werden door de lidstaten van de Europese Unie aangewezen als Speciale Beschermingszones (SBZ) ter uitvoering van de Vogelrichtlijn² en de Habitatrichtlijn³. Deze beschermde gebieden op zee hebben ook een invloed op de visserijactiviteiten.

Het instellen van beschermde natuurgebieden in territoriale wateren heeft ook een belangrijke invloed op toekomstige visserijmogelijkheden.

In juli 2010 werd door België het habitatrichtlijngebied 'Vlaamse Banken' bij de Europese Commissie aangemeld. Het aangemelde gebied werd opgenomen in het koninklijk besluit van 16 oktober 2012 tot instelling van speciale beschermingszones (SBZ) en speciale zones voor natuurbehoud in de zeegebieden onder de rechtsbevoegdheid van België en aldus als Habitatrichtlijngebied aangewezen.

In 4 gevoelige zones binnen de 'Vlaamse Banken' mag enkel nog op een aangepaste wijze beroepsmatig gevist worden.

Ook de Vlakte van de Raan werd door België als Speciale Beschermingszone (SBZ) aangeduid per koninklijk besluit van 14 oktober 2005 en vervolgens aangemeld bij de Europese Commissie. In het uitvoeringsbesluit (EU) 2015/72 van de Commissie van 3 december 2014 werd de Vlakte van de Raan opgenomen in een lijst met gebieden die deel uitmaken van het Europees Natura 2000-netwerk.

Het koninklijk besluit van 14 oktober 2005 werd echter door de Raad van State vernietigd. Dat heeft echter geen gevolgen voor de vermelding van dit gebied op de Europese lijst⁴.

Naast de 'Vlaamse Banken' zijn er 3 vogelrichtlijngebieden aangeduid (Nieuwpoort, Oostende, Zeebrugge) voor een totale oppervlakte van 312 km². De vogelrichtlijngebieden werden ingesteld voor bedreigde vogelsoorten en als belangrijke overwinteringsgebieden van trekvogels.

Bovenstaande informatie is ook terug te vinden in het SALV-advies over de beheerplannen voor Natura 2000 in het Belgisch deel van de Noordzee⁵.

² Richtlijn 2009/147/EG van het Europees Parlement en de Raad van 30 november 2009 inzake het behoud van de vogelstand (PB L 20 van 26.1.2010)

³ Richtlijn 92/43/EG van de Raad van 21 mei 1992 inzake de instandhouding van natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna (PB L 206 van 22.7.1992)

⁴ Zie ook [SALV advies](#) van 24/09/2015 'ontwerp maatregelenprogramma voor de Belgische Mariene wateren'

⁵ [SALV-advies](#) van 3 juli 2017

1.3.2 Andere EU-lidstaten en omliggende landen

Niet enkel de ruimtelijke planning in het Belgisch deel van de Noordzee heeft invloed op de Vlaamse visserij, ook de maatregelen in de omliggende landen zijn zeer belangrijk en worden in het oog gehouden.

In het Verenigd Koninkrijk, Denemarken, Nederland, Duistland, Ierland en Frankrijk worden initiatieven genomen om zeegebieden die belangrijk zijn voor de visserij algemeen te beschermen. Daarnaast worden ook gebieden afgebakend die dienen voor het plaatsen van windmolenparken. De Raad is bezorgd over de gevolgen voor de Vlaamse visserij. Deze bezorgdheid werd in het verleden reeds aangehaald in het SALV-advies over het ontwerp van koninklijk besluit tot vaststelling van het marien ruimtelijk plan 2013-2019⁶.

De Raad wijst er op dat een grensoverschrijdende samenwerking noodzakelijk is om conflicten te voorkomen. De Belgische mariene gebieden grenzen immers aan de Exclusief Economische Zones (EEZ⁷) van het Verenigd Koninkrijk, Nederland en Frankrijk. De ontwikkelingen binnen het Belgisch deel van de Noordzee worden voor een deel beïnvloed door de beleidskeuzes die de buurlanden maken. Omgekeerd, beïnvloeden Belgische beleidskeuzes de zeegebieden en activiteiten van de buurlanden. De Raad denkt daarbij bijvoorbeeld aan de intentie om het gebied voor de kustvisserij uit te breiden van 3 zeemijl naar 4,5 zeemijl.

2 De visserijsector omvat een zeezijde en een landzijde met diverse actoren

Tot nog toe werd vooral aandacht besteed aan de ‘zeezijde’ (de vangst). Voor een toekomstvisie is het volgens de Raad belangrijk om eveneens de ‘landzijde’ mee in rekening te brengen. Hiermee worden alle andere actoren uit de visserijsector bedoeld: veilingen, handelaars en verwerkers, maar ook de wetenschap, onderwijs en alle andere spelers die in relatie staan tot de sector mogen niet uit het oog verloren worden.

De verschillende actoren (zeezijde en landzijde *samen*) in de Vlaamse zeevisserij zijn:

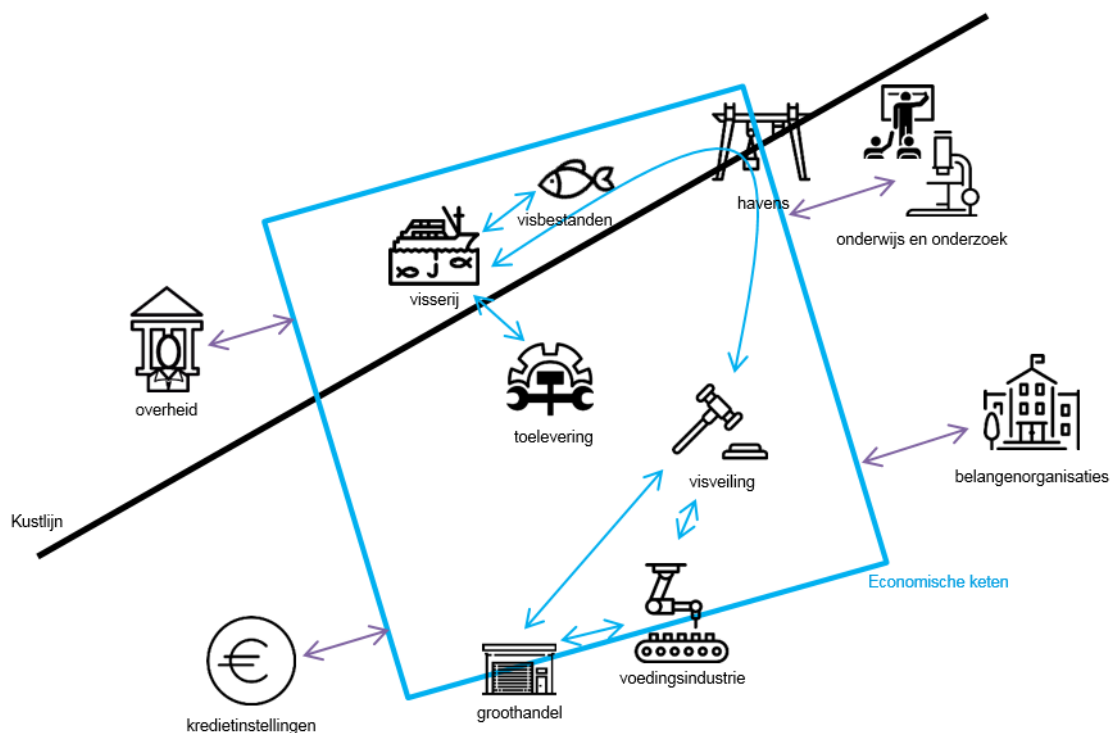
- Toeleveringsbedrijven (voornamelijk voor reders);
- De aanvoersector wordt vertegenwoordigd door de Rederscentrale (de enige erkende Producentenorganisatie en beroepsvereniging van de Belgische reders ter Zeevisserij);
- De werknemers worden vertegenwoordigd door de vakbondsorganisaties;
- Vlaamse Visveiling en de Stedelijke Vismijn Nieuwpoort waar de vis wordt geveild en alle betrokken bedrijven die van de aangeboden diensten gebruik maken;
- Visverwerking in België, Nederland, Frankrijk. Volgens de ILVO mededeling 212 ‘De Belgische visindustrie voor de verwerking van vis, schaal- en schelpdieren – Status en uitdagingen’ van april 2016 telde België in 2014 271 bedrijven met 280 vestigingseenheden die vis verwerken. Er werden 1440 personen tewerkgesteld in de Belgische visverwerkende

⁶ [SALV-advies](#) van 27 september 2013

⁷ Zone voorbij de territoriale zee tot maximaal 200 zeemijl

industrie, aangevuld met naar schatting een extra 10% uitzendkrachten⁸. Fileren is de meest voorkomende verwerkende activiteit. De visverwerkende industrie is grotendeels afhankelijk van ingevoerde vissoorten en minder van de lokale aanvoer. Grote afnemers verwachten stabiliteit in volume, beschikbaarheid, kwaliteit en prijs;

- Groot- en kleinhandel; De hoofdfunctie van de groothandel is het verhandelen van vis of visserijproducten, voornamelijk naar de kleinhandel;
- Visserijonderwijs;
- Onderzoeksinstituten en universiteiten;
- Milieubewegingen;
- Consumentenorganisaties;
- Kredietinstellingen;
- Overheden.

Figuur 2: de verschillende actoren in de Vlaamse zeevisserij (schematische voorstelling, bron SALV)

3 SWOT-analyse

Het secretariaat heeft op basis van input van de leden van de ad hoc werkgroep (Vlaamse Visveiling, Rederscentrale, handel/industrie, Maritiem Instituut Mercator) in eerste instantie een samenvattende sterkte-zwakte analyse opgemaakt dat als werkdocument moest dienen bij de opmaak van de toekomstvisie. De indeling gebeurde vrij naar de methodologie van Porter⁹.

⁸ Cijfers 2013

⁹ Michael E. Porter: Amerikaanse professor bedrijfseconomie. Porter stelde dat in een sterke cluster een aantal determinanten aanwezig zijn ('diamant van Porter').

Porter ontwikkelde een economisch model dat verklaarde waarom bepaalde industrieën competitief zijn in bepaalde gebieden. Daarbij zijn clusters, waarbinnen de deelnemers elkaar versterken, belangrijk. Om aan te geven dat de visserijsector zowel de zeezijde alsook de landzijde omvat, werd de benadering volgens Porter als vertrekbasis gebruikt voor de opmaak van de toekomstvisie voor de visserijsector. De sector is immers ook een cluster van verschillende actoren.

De input van de ad hoc werkgroep werd aldus gegroepeerd en ingedeeld op basis van een aantal parameters om aan te geven dat zowel zeezijde als landzijde belangrijk zijn:

- Institutioneel kader: de formele wetten, voorschriften en procedures, gewoonten en normen die sociaal economische activiteit op land en op zee vormen. (bijvoorbeeld: sterk verspreide visgronden, sterke vakbonden,...)
- Landzijde: informatie over de 'vraagzijde'. Hieronder zijn de elementen opgenomen betreffende de Vlaamse Visveiling, visindustrie en de handelaren. Hieruit blijkt ook dat deze categorie een belangrijke rol speelt in het geheel. Ook gegevens die werden overgenomen door de groothandel werden meegenomen.
- Zeezijde (aanbodzijde): heeft betrekking op beschikbaarheid van vis en visproducten
- Overheid.

De opportuniteiten die naar voren kwamen in het werkdokument, dat ook kan worden opgevraagd, werden verder gebruikt bij de opmaak van de toekomstvisie 2030.

Toekomstvisie 2030

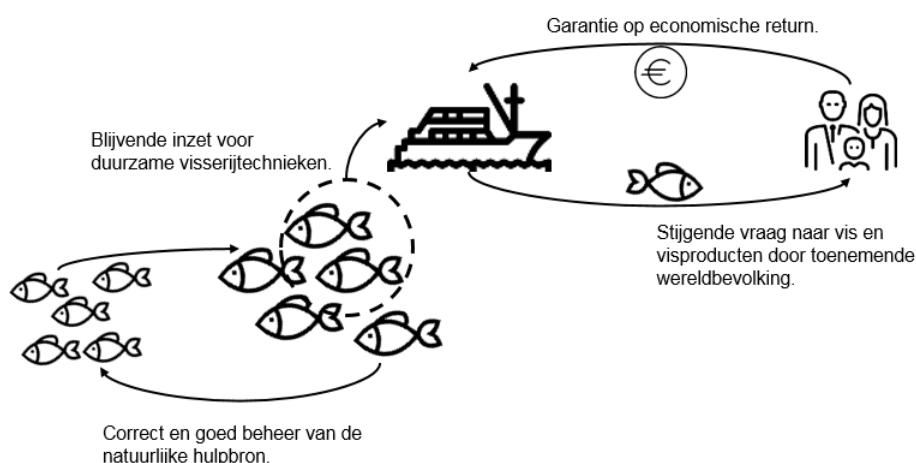
[1] De duurzame Vlaamse zeevisserijsector gedijt als een vis in het water. De Raad is van mening dat de Vlaamse zeevisserijsector verder blijft bestaan.

Vis is een 100% hernieuwbare natuurlijke rijkdom die bij een correct en goed beheer jaarlijks kan worden opgevist, tot in het oneindige. De betrokken actoren uit de keten hebben aldus garanties op een jaarlijkse economische return.

De visbestanden evolueren in positieve zin en er is in de sector ook een groeiend bewustzijn aanwezig voor het toepassen van duurzame visserijtechnieken. Door het streng visserijbeleid dat werd ingevoerd in de jaren 80 van de vorige eeuw, hebben visbestanden zich hersteld en is er daardoor voldoende vis aanwezig in de Belgische visgebieden.

Daarnaast kent de Vlaamse visserij door de verwerving van nieuwe en moderne vaartuigen een optimale vlootstructuur. De nieuwe vaartuigen zijn multifunctioneel omdat zowel visserijtechnieken alsook schepen verder blijven evolueren (elektrische vaartuigen, zelf varende vaartuigen, vaartuigen voor passieve visserij...). Door de veelzijdigheid van de vaartuigen wordt ook het (economisch) risico meer gespreid. Zowel reders alsook investeerders van buiten de sector hebben, met behulp van de financiële instellingen, deze nieuwe vaartuigen verworven, daarbij geholpen door het gunstige investeringsklimaat met aanvaardbare bedrijfskosten en goede prijzen voor de aanlandingen.

Tenslotte zorgen een toenemende wereldbevolking en een stijgende vraag naar vis en visproducten voor bijkomende kansen en opportuniteiten. Daarenboven verkiezen consumenten in Vlaanderen duurzaam gevangen vis van lokale aanbieders. Deze keuze wordt mee ingegeven door een overheid die resoluut inzet op de consumptie van de producten die worden aangeland door de Vlaamse zeevisserijsector.

Figuur 3 – schematische voorstelling van de duurzame Vlaamse zeevisserijsector 2030 (bron SALV).

[2] De goed functionerende Vlaamse visserijketen, ondersteund door de overheid, het onderzoek, het (EU)beleid,..., speelt in op zich aanbiedende kansen en uitdagingen. Een goed functionerende keten is veerkrachtig. Hierdoor worden kansen en uitdagingen benut maar kunnen ook problemen het hoofd geboden worden. De visserijsector heeft zich georganiseerd als een sterke en veerkrachtige cluster met bijbehorende infrastructuur aan de kust. De actoren werken goed samen en tonen een gezamenlijke wil om de gewenste resultaten te bereiken (bijvoorbeeld het creëren van een continu en stabiel aanbod, het organiseren van professionele opleidingen,...). De cluster is bovendien stevig geïntegreerd in een groter geheel waar onder andere kusttoerisme, gastronomie en havens deel van uitmaken. Daarnaast is de centrale ligging van de thuishavens een bijkomende troef als vertrekbasis voor de afzet binnen de EU.

De overheid zet zich in voor de volledige zeevisserijsector om het juiste kader te creëren waarbinnen de sector met zijn uitgebreide kennis en ervaring een blijvende plaats heeft. Samen met het kennisnetwerk van de sector (onderzoek, kusttoerisme,...) worden de kansen en uitdagingen die zich aanbieden (zoals bijvoorbeeld het valoriseren van nevenstromen), gezamenlijk gegrepen.

[3] De Vlaamse visserij volgt evoluties op de voet. De sector heeft gebruik gemaakt van een aantal opportuniteiten op het vlak van automatisatie, het gebruik van robotica en de nieuwste ontwikkelingen in de genetica. Dit heeft de efficiëntie en de kwaliteit in het ketenproces gunstig beïnvloed en een impact gehad op de visserijtechnieken en hun selectiviteit.

De Raad verwijst daarbij naar een aantal positieve evoluties, zoals:

- het op punt stellen van de kwaliteitsbepaling van vis in de veilingen door gebruik te maken van hyperspectraalcamera's aangebracht op de sorteerband. Deze methode vervangt de kwaliteitsbepaling via de KIM-methode, welke erg arbeidsintensief was en waarbij slechts een gedeelte van de vis werd gecontroleerd.
- genetisch onderzoek op waterstalen waaruit kan worden afgeleid welke vis op een bepaalde plaats aanwezig is, zodat de vangst eenvoudiger kan worden gepland.
- het gebruik van licht en/of geluid als hulpmiddel om meer selectief te vissen....

[4] De Vlaamse visserij heeft een uitgebalanceerde plaats naast de andere economische en ruimtelijke actoren. De Raad merkt op dat de omgeving waarbinnen de Vlaamse zeevisserij opereert, blijft veranderen. Het is belangrijk goed op te volgen hoe het evenwicht tussen visserij, natuurbescherming en andere economische activiteiten daarbij evolueert.

Ook de ruimtelijke ordeningsproblematiek op zee en beleidskeuzes die buurlanden hierrond maken is belangrijk voor de visserij en wordt daarom continu opgevolgd.

Sinds 2012¹⁰ zet de Europese Commissie in op 'blauwe groei' als een lange termijnstrategie voor meer duurzame groei in de mariene en maritieme sectoren. Er worden kansen gecreëerd

¹⁰ [Mededeling Europese Commissie](#) 2012 over blauwe groei

om het onaangebroken potentieel van de Europese oceanen, zeeën en kusten aan te boren en om te zetten in banen en groei. Daarbij wordt in eerste instantie samen met de belanghebbenden gefocust op 5 sectoren (hernieuwbare energie, winning uit de zeebodem, kusttoerisme, aquacultuur en biotechnologie).

De zeevisserijsector, als deel van de blauwe economie, heeft de boot niet gemist en heeft zijn plaats tussen de andere economische spelers op zee en aan land.